

Даскалов, Даскалова & партньори

адвокати

ул. „Любен Каравелов“ № 27
1142 София

тел. 02/9630414
факс 02/9819267

адв. Росица ДАСКАЛОВА

office@daskalov.bg
rdaskalova@daskalov.bg

СТАНОВИЩЕ

относно: писмо на инж. Соня Велева

Писмото е изпратено до Управителния и Контролния съвет на КИИП със запитване относно избора на инж. Пейчо Пейчев като председател на Регионална колегия – Ямбол. В контекста на това запитване са поставени и други въпроси, които са свързани с правомощията на новоизбраните председатели на регионални колегии в КИИП, правомощията и състава на Управителния съвет с оглед въведеното извънредно положение и отложеното общо отчетно-изборно събрание.

I. Обстоятелствата от фактическа страна:

1. Съгласно чл. 5.2, ал. 4, т. 1 от Устава на КИИП, общите събрания на регионалните колегии се провеждат поне 40 дни преди общото събрание на Камарата. В изпълнение на тази разпоредба през месеците януари и февруари 2020 год. са проведени отчетно-изборните събрания на всички регионални колегии. Поради изтичане на четиригодишния мандат на органите на КИИП са избрани нови ръководства на съответните колегии. Съответно са избрани председатели, зам. председатели др. членове на регионалните ръководства.
2. Председателите на регионалните колегии са в трудово-правни отношения с Камарата. В отношенията им с Камарата се прилагат разпоредбите на Кодекса на труда и по точно разпоредбите отнасящи се до възникването на

трудова правоотношение въз основа на избор. Следствие на водените от страна на КИИП съдебни производства по повод избора на председателите на РК – Варна и РК – Русе е натрупана обилна съдебна практика относно всички въпроси свързани с трудово правните отношения в КИИП, правото на избор, както и по всички въпроси относно допустимостта и основателността на исковете по чл. 87 от Кодекса на труда.

3. КИИП е юридическо лице, за разлика от регионалните колегии, които въпреки, че имат организационна и финансова самостоятелност не са самостоятелни правни субекти. Камарата се представлява от Председателя на управителния съвет. Той упълномощава с изрични пълномощни председателите на регионалните колегии. По този начин те представляват Камарата при осъществяване на съответните дейности по колегии. По силата на тези пълномощни, председателите на РК могат да сключват трудови договори, договори във връзка с дейността на регионалната колегия в това число с банкови институции, застрахователи и др. Пълномощните, с които настоящият председател на КИИП е упълномощил председателите на регионалните колегии са срочни, с конкретно посочена дата – 31 март 2020 год. След тази дата издадените пълномощни изгубват действието си.
4. С решение на Народното събрание от 13 март 2020 год. беше обявено „извънредно положение“ във връзка с пандемията причинена от COVID-19 (обн. ДВ бр. 24/1303.2020г.). Във връзка с това решение беше приет и Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на народното събрание от 13 март 2020 г. /обн. ДВ бр. 28/24.03.2020 год./, който дава право на Министъра на здравеопазването да въвежда временни мерки и ограничения. Със Заповед № РД-01-124/13.03.2020 год. е въведена забрана за провеждане на масови мероприятия. Провеждането на общо събрание на КИИП попада в обсега на тази забрана и неговото провеждане е отложено.

5. Камарата е в състояние на изтекъл мандат на нейните органи и частично попълнен състав на управителния съвет с новоизбраните председатели на регионални колегии.

II. Изводи

От фактическа и правна страна могат да се направят следните изводи:

1. Общите събрания на регионалните колегии са направили легитимни избори на своите ръководни органи – председател, зам. председател и др. членове предвидени в устава. Изборът на председател на РК може да бъде обжалван по реда на чл. 87 от Кодекса на труда пред съответния районен съд. Няма данни да са предприети подобни действия по обжалване на избор. Срокът за обжалване на тези избори е 14-дневен. Практиката в КИИП е, че отношенията с членовете на УС са трудово-правни и по тази причина изборът на председателите на регионални колегии е уреден съобразно разпоредбите на чл. 83 и сл. от Кодекса на труда. Тъй като в ЗКАИИП и устава липсват разпоредби, които да уреждат отношенията между Камарата и членовете на УС, в частност председателите на регионалните колегии, то тогава няма друга възможност, освен отношенията да бъдат уредени съобразно разпоредбите на Кодекса на труда.

Съгласно чл. 86, ал. 2 КТ избраното лице следва да постъпи на работа в 2-седмичен срок от получаване на съобщението за резултата от избора, в случай че изборът не е обжалван. С влизането в сила на избора на новите председатели на регионални колегии, трудово-правните отношения с предишните председатели се прекратяват /по арг. на чл. 86, ал. 4 КТ/.

2. Председателят на управителния съвет, както и останалите членове на управителния съвет, които се избират и съответно одобряват от общото събрание на КИИП остават на длъжностите си до провеждане на общо събрание.
3. По отношение на управителния съвет е налице хипотезата, в която част от членовете са новоизбрани /председателите на регионалните колегии/, а

друга част са от предишния състав /председател, зам. председател, секретар и председатели на професионалните секции/. Новоизбраните председатели ще станат членове на стария управителен съвет и ще довършат неговия мандат при условията на извънредно положение до провеждането на общо събрание на Камарата. И в тази хипотеза няма нищо странно и нередно. Регионалните колегии имат своята относителна самостоятелност и правото дадено им от устава да изберат свое ръководство. След като този избор е законосъобразен, на основание на коя разпоредба от устава или закона може да бъде прието решение от УС, че новоизбраните ръководства не могат да изпълняват своите функции и правомощия?

4. Избраните лица са станали председатели на регионалните колегии само въз основа на направения избор от общите събрания на регионалните колегии. Така избрани те са пълноправни ръководни органи на регионалните колегии. Те стават и членове на управителния съвет по право. Тяхното избиране от общите събрания на регионалните колегии е достатъчно и не е необходимо допълнително одобрение от Общото събрание на Камарата. Такова изискване има само при избора на председателите на националните професионални секции, които се избират от общите събрания на съответната професионална секция и след това този избор се одобрява от Общото събрание на Камарата – чл. 5.9, ал. 1, т. 2 от Устава.
5. С оглед законосъобразно избраните председатели на регионални колегии, Председателят на УС следва да предприеме действия по освобождаване на бившите председатели по реда на чл. чл. 325, ал. (1), т. 8 от Кодекса на труда. Липсва правно основание да продължават да действат техните трудови договори. Липсата на правно основание ще постави под въпрос законосъобразността на действията, които те извършват извън тези, за които вече нямат надлежно упълномощаване. Те нямат качествата на председатели на РК, нямат и качествата на членове на Управителния съвет. В този смисъл решенията приети от УС с тяхно участие ще се явят незаконосъобразни и няма да предизвикат желаните правни последици.

Тези решения могат да бъдат успешно оспорени от всяка заинтересована страна.

6. С новоизбраните председатели се сключват трудови договори, за които съгласно разпоредбата на чл. 62, ал. (3) от Кодекса на труда се изпраща уведомление от страна на работодателя до съответното поделение на НАП. Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал. 1 КТ работникът/служителят не може да постъпи на работа, ако не му бъде връчен екземпляр от трудовия договор и уведомлението до НАП. Изпълнението на трудовия договор може да започне след като бъдат извършени тези действия. Работодатели допуснали изпълнение на трудов договор без уведомление на НАП подлежат на санкции – чл. 414, ал. 3 КТ – имуществена санкция за юридическото лице в размер от 1 500 лв. до 15 000 лева и глоба на длъжностното лице от 1000 до 10 000 лева.
7. Разпоредбата на чл. 86, ал. 2 КТ казва, че: *„Избраното лице е длъжно да постъпи на работа в 2-седмичен срок от получаването на съобщението за резултата от избора. При уважителни причини този срок е до 3 месеца“*. Това обаче е възможно да стане само, ако са налице изискванията на общата разпоредба за започване изпълнението на трудовия договор, а именно - чл. 63, ал. 3 КТ: *„Работникът или служителят е длъжен да постъпи на работа в едноседмичен срок от получаването на документите по ал. 1/трудова договор и уведомление, бел. от Р. Даскалова/, освен ако страните са уговорили друг срок. Ако работникът или служителят не постъпи на работа в този срок, трудовото правоотношение се смята за невъзникнало, освен ако това се дължи на независещи от него причини, за които той е уведомил работодателя до изтичането на срока“*. В този смисъл, ако не бъдат предприети действия по сключване на трудови договори с новоизбраните председатели на регионални колегии, то те не могат да започнат да изпълняват задълженията си. Новоизбраният председател ще изгуби трудовите си права, само ако не започне да изпълнява задълженията си след сключване на трудовия му договор с връчено уведомление до НАП. Следователно

хипотезата на чл. 82, ал. 7 КТ не може да бъде приложена, ако не бъдат подписани трудови договори, със съответното уведомяване на НАП. Точно обратното, трудовото правоотношение е възникнало с факта на направения избор.

8. Параграф 9 от Преходните и заключителни разпоредби се отнася до тези органи на КИИП, които се избират пряко от Общото събрание на Камарата. В този смисъл тази разпоредба не е относима към избора на председателите на регионалните колегии.

В настоящото становище съм се опитала наред с отговора до инж. Велева да отговоря и на съображенията на инж. Румен Иванов относно Заповед № КИИП-ЦУ-027/14.04.2020 год. на Председателя на УС на КИИП. Тази заповед не е административен акт, тя не подлежи на съдебен контрол. Един акт, за да може да бъде допуснат до оспорване по съдебен ред, това оспорване следва да бъде изрично уредено в закон. Липсва правна разпоредба, която да предвижда съдебен контрол на заповеди издадени от Председателя на УС на КИИП.

адв. Росица Георгиева Даскалова